

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez pril. žene naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvt.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici **Molin piccolo št. 3, II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Na uljuden odgovor uljudna replika.

II.

Predno nadaljujemo, moramo pojasniti, da bi bil konečni odstavek prvega članka:

»Iz teh pojasnil pa razvidi liberalno glasilo, ako hoče, da je bilo slabo informirano, oziroma da njegov informativni sodi o politiki kakor slepe o barvah.«

moral stati takoj za drugim odstavkom, ki se je glasil:

»Nam je celó všeč, da se je naš ljubljanski kolega dotaknil nekaterih konkretnih tržaskih vprašanj, ker nam je s tem dana prilika, da pojasnimo nekoliko naše stališče, kakor sploh stališče slovenske stranke v Trstu (saj je del »Narodovih« očitanih nasperjen ne toliko proti listu, kolikor proti stranki!)«

Da bi tržaski Slovenci le z »neizprosno« kritiko in brez vsake resnične pomoči mogli prisiliti vlado, da postopa drugače, to more upsti le kak najiven politični abecedar. Sicer pa je očitna neresnica, ako se nam očitno le jadicovanje. Naj se le spomni »Slovenski Narod«, da smo mi pozivali kranjski in dalmatinski deželni zbor, naj proti svojim narodnim nasprotnikom tako postopata, kakor se postopa z našimi poslanci v tržaskem in istrskem deželnem zboru. To je bil gotovo zelo radikalen in tudi praktičen predlog, s katerim bi se bilo vlado brez dvoma prisililo, da se pobriga malko tudi za primorske Slovence. A ravno »Slovenski Narod« nam je takrat odgovoril, da je ta zahteva smešna, da si nočejo oni radi nas pokvariti svoje — pozicije nasproti vladi in Nemcem. Ne fraz, gospoda okolo »Slovenskega Naroda«, ne najvnihih nasvetov o »odločnih« zahtevah, temveč dejanj in radikalnih, ne oportunističnih dejanj potrebujejo tržaski Slovenci od svojih kranjskih bratov!

»Slovenski Narod« nam tudi svetuje, naj kritikujemo vlado o vsaki malenkosti. Isti »Slovenski Narod« pa nas je pred kakim letom ravno zato za svoj znan način zasmejal, ker kričimo radi vsake malenkosti, ker se v listu borimo tudi za drobtinice! Res ne vemo, kako bi vstrezali, oziroma mi vemo dobro, da izvestnim gospodom sploh ne moremo vstreči, dokler ne bomo trobili v njihov strankarski rog.

Ni bilo treba šele »Slovenskega Naroda«, da nam pove, da so Slovenci interesovani v Trstu ne samo na jezikovnem, temveč tudi na socialnem in gospodarskem polju! Če pa trdi, da Slovenci na sploh zane-

marjajo to polje, potem govori iz njega ali zlobnost, ali pa nevednost.

Ali ni čital informator »Slovenskega Naroda«, kaj se je razpravljalo na naših številnih shodih? Ali ne zna on, da se je na istih govorilo skoraj izključno o socialnih in gospodarskih vprašanjih, da se je dajalo tam našemu ljudstvu nasvete o gospodarski borbi proti močnemu laškemu kapitalizmu in da se je sklepalo raznovrstne resolucije o prav važnih gospodarskih vprašanjih? Ali noče naš prijatelj pri »Narodu« znati niti o tem, da se je v zadnjih letih v Trstu in okolici ustanovilo več gospodarskih društev, nego v katerem si bodi okraju naše slovenske domovine?! Ni-li o vseh teh shodih in o omenjenih društvih »Edinost« vedno poročala najvestneje?!

Priznati hočemo, da se »Edinost« ni morda tako intenzivno bavila z gospodarstvom mestnozborke večine, kakor bi bilo želeli in to obžalujemo tudi mi; samo bi prosili »Slovenski Narod«, naj nam pove, kje in kako naj se mi informiramo o mestnem gospodarstvu?!

Naše uredniško oseboje obstoji iz dveh, recí dveh celih oseb, ki morati dan za dnevom čitati toliko nemške in slovanske, kolikor tudi italij. lista (kar »Narodu« ni treba) in ki sti prisiljeni svoje članke ne samo sestavljati, temveč preskrbljevati tudi korekturo! Kje naj vzameti časa, da se še zunaj uredništva informirati o dnevni dogodkih? A tudi, ako bi hotela to storiti, kje naj povprašujeta? Da to storita pri laških poslancih, tega menda — vkljub svoji najivnosti — ne bo zahteval niti »Narodov« informator! Od slovenskih zastopnikov pa tudi ne izvesta veliko, ker isti sami ne morejo veliko izvedeti.

Tu pa smo dospeli do očitanja, glede katerega si »Slovenski Narod« domišlja, da nas je porušil doli do tal in kompromitiral pred slovenskim svetom gorič glavno: do očitanja namreč, da nočemo vreči iskrov sodsmodnika, na katerem sedi — laška vladajoča klika!

XVIII. glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metodija v Litiji.

(Izv. poročilo.)

Že dan pred skupščino moral si opaziti, da se slovenska naša Litija pripravlja za nekaj nenavadnega. Na mnogih mestih so plapolale že trobojnice, a godba gasilnega društva je, obhajaje trg, svirala vesele koračnice. Bili smo na predvečer XVIII. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metodija.

Naslednjega dne zjutraj po 7 uri zbrala

da Svirski, kakor umetnik, je moral ločiti to glavo od drugih; tičalo je namreč v njej nekaj povsem izjemnega. To so bile črte kakor iz železa, v katerih je volja nadkrijevala inteligencijo, dajoča jim do neke stopinje top in neizprosno izraz. Svirski je uganil že davno, da je to eden izmed tistih ljudi, katerim, ko se poprimajo nekake nadeje, nikdar noben popih skeptizma ne skali njihove vere vanje in nikdar ne podkoplje njih sposobnosti do dejanja, uprav radi tega ne, ker žujih upornim in krepkim značajem tekmuje neka gotova tesnota čuta. Gospa Elzenova je navzlic vsega posvetnega razuma bila preveč površna, da bi mogla to spoznati. Kresovič bi bil obrnil na se njeno pozornost samo v tem slučaju, ako bi bil izjemno zal fant; ker pa to ni bil, torej je iz početka postopala žnjim kakor z nekako prtljago in šele Svirski jo je nehoté naučil pretehtati nekoliko to zadevo. Tako ga je tudi sedaj uljudno sprejela in po izplačilu dolžne svote, mu z glasom, istinito mrzlim in malomarnim, kakoršnega se je navadno posluževala, tuda z jako uljudnimi besedami,

se je na železniški postaji vsa litijska inteligenca, da pozdravi pričakovane mile goste, bližnje in daljnje. Došlo jih je lepo število, na čelu jim velevredni predsednik družbe, prof. Tomo Zupan in gospa Franja dr. Tavčarjeva.

V imezu domačinov se je prvi predstavil došlim gostom šmartno-litijski dekan veleč. g. Žlogar. Potem gospica Mešek, ki je pred gospodom predsednikom izrekla željo, naj bi XVIII. skupščina, ki se bo vršila danes, našla živahnega odmeva v slovenskih srcih vse povsodi, naj bi prinesla zaželjenega vapeha po vsej domovini. Zaključivši svoj odgovor je gospica poklonila predsedniku v trobojne barve povezan šopek. Zahvalivši se na ljubeznivem nagovoru je omenjal gosp. predsednik vpliv, ki ga ima svečeništvo na narod, a tudi ženstvu gre največ pohvala za njega požrtvovalnost.

Po kratkem odmoru se je zbrano občinstvo jelo pomikati proti bližnji gostilni na zajnterk. Cesto pred gostilno je nje lastnik pl. Wurzbach spremenil v pravi drevored.

Tu smo ostali toliko časa, da smo pričakali goste s Štajarskega in Koroškega. S temi v družbi smo potem stopali za godbočez most proti romantični Litiji. Ob koncu mosta je bil prirejen slavolok z napisom: »Le k nam, ker naši ste!« Pod slavolokom nas je pričakovala obilna množica. Tu smo se mogli prepričati kako priljubljen in češčén je naš Tomo Zupan tudi v Litiji: mlade deklice so mu trosile cvetke, a mlade Kranjice so oddarile nas s šopki. Potem pa se je predstavil družbinemu predsedniku gosp. župan litijski.

Krepkimi in lepo povdarjanimi besedami je pozdravil tu goste v kranjsko narodno nočo oblečen učeneec. Končno je gospa Dittrichova izbranimi besedami v imenu Šmartna-Litije poklonila družbinemu predsedniku dar za našo šolsko družbo.

Primerno pohvalo se je g. Tomo Zupan obrnil do župana, potem dobrohotno besedo do čvrstega dečka, a slednjič do gospe Dittrichove z iskreno zahvalo na 29. pokrovi-teljnin. Ako bi tudi drugi kraji — je povdarjal predsednik — ravnali po izgledu Šmartna-Litije, se ne bi trebalo družbi toliko truditi za sredstva v vzdrževanje ljudskih šol, ampak bi mogla zidati tudi gimnazije in realke. Ko je monsignor zaključil svoj govor, je začela veselo svirati godba, a mi smo stopali veseli za njo proti cerkvi. Na domovih ostale slovenske žene in dekleta pa so obsipale goste s cvetjem dol z balkonov in oken.

Cerkev je bila natlačeno polna tako, da so morali mnogi ostati zunaj v senci pod lipami. Cerkovno slavnost je posebno pove-ličevalo izborna petje moškega zbora.

izrazila svojo žalost, da nameravani njen odhod iz Monte Carlo, ki gotovo v kratkem napoči, prepriči dalje odnošaje med njima.

Kresovič je na to mehanično spravil denar v žep ter odvrnil:

»Izpovedal sem itak že včeraj sam, da ne bom učil dalje Romula in Rema.«

»To me uprav veseli«, odvrnila je ona ter dvignila glavo.

Očividno je želela vsaj iz početka govoriti žnjim v ceremonijalnem tonu ter vsiliti ta ton tudi Kresoviču. Toda zadoščal je že en sam pogled, da je človek spoznal, da ima on neupogljiv sklep izpovedati vse, kar ji je povedati naumil.

»Vi, gospa, ste me poplašali s pravim denarjem«, je dejal, »torej ne dajajte mi na pot ponarejenega.«

»Kaj mislite s tem?«

»Mislim tako«, odvrnil je on s povdar-kom, da se vi ne poslavljate od mene radi odhoda, niti se jaz nisem radi tega zahvalil za službo. Vzrok je nekaj drugega, a kaj, to veste vi isto tako dobro kakor jaz.«

»Ako vem, je lahko mogoče, da si ne

Po maši se je vsa množica pomikala na kraj zborovanja na prostore g. Oblaka.

Otvorivši skupščino je profesor Tomo Zupan predlagal, naj se veteran slovenskili rodoljubov in veliki dobrotaki družbe, g. notar Luka Svetec imenuje častnim članom. Ta predlog je bil vsprejet enoglasno in ob splošnem odobravanju, na kar se je gosp. predsednik obrnil do gosp. Luke Svetca, da nastoje vse dobrote, ki jih dobivajo Slovenci od strani tega vrednega starine. Nasvete, ki prihajajo od Luke Svetca, je označil predsednik za čisto zlato. Primerjal ga je možu onkraj Karavank, pokojnemu Einspielerju. Kakor temu, pripada tudi na Svetčevo glavo — veneec.

G. Luka Svetec, se je ganjen do solz, zahvalil na počeščanju. Radostno vsprejemlje podeljeno mu čast, ali izjaviti mora, da ni zaslužil tolikega priznanja, kajti njegovih sotrudnikov in sotrudnic je zasluga v prvi vrsti, da Litija toli vspešno deluje za našo družbo.

Na to je (na poziv predsednikov) gospod šmartno-litijski dekan A. Žlogar prečital društveno poročilo. Že zakon narave je tak, da se vse po svoje razvija. Družba sv. Cirila in Metodija je navstala valed sile. Navstala je, da našo mladino obvaruje pred potujčenjem. 18 let zgodovine ima že družba za seboj. V teh letih je dokazala, kako jej je na skrbi blagor naroda. Zgodovina nje jo dela častno nam, a nasprotno našim nasprotnikom. Častno nam, ker se z nje pomočjo borimo za svoje najlepše idejale, za napredek in delujemo kulturno, in bomo delovali dokler ne dospemo do zmage. Mi se hočemo prepri-ti do pučka v mili materinščini, da se bo naša mladina vzgajala v narodnem duhu.

(Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 10. avgusta 1903.

Položaj in Slovenci. Od slovenske strani je dobila dunajska »Information« dopis o sedanjem položaju. Ker pa pričanja dopisnik z zagotovilom, da so glasovi, ki se širijo o vedenju naših poslancev v bližnji bodočnosti, le mnenja posamičnikov, ki niso obvezna, vzbujata se nam mnenja, da imamo tu posla z dopisom kakega poslanca, kateremu je morda pošel. Robič nekoliko predaleč segel s svojimi odločnimi izjavami. Mož, ki piše v »Information«, si hoče brzkone ohraniti vrata v ozadju, skozi katera bi naša delegacija mogla zopet smukniti v obližje vlade.

Vendar pa nas, ali prav za prav: ravno zato nas mora zanimati, kar pripoveduje mož.

Ko bodo naši poslanci — pravi — sklopali o svojem vedenju, se bodo morali pred

želim o tem slišati, niti govoriti«, odvrnila je ponosno gospa Elzenova.

On pa se ji je za korak približal, umaknivši pri tem na hrbet roke in stegnil skoraj z grožnjo naprej svojo glavo.

»A treba je!« rekel je s povdar-kom, »najprvo radi tega, ker črez trenutek odidem, drugič pa še radi drugih razlogov, za katere, blagorodna gospa, poizveste jutri.«

Gospa Elzenova je z naježenimi obrvi vstala, podobna na videz razžaljeni kraljici.

»Kaj pomeni to?«

On se ji je približal še bolj, tako, da je bilo njegovo lice komaj za nekoliko palcev oddaljeno od njenega lica — ter je jel govoriti z vso eneržijo.

»To pomeni, da bi imel vas in vse vaše okrožje sovražiti, jaz pa sem se nasprotno zaljubil v vas. To pomeni, da sem se na lastni vesti spridil radi vas, za kar si tudi odmerim kazen. Toda uprav radi tega, ker nimam ničesar izgubiti, mi morate gospa do-prinešeno krivico poplačati, ker sicer nastane nesreča.«

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na svetlem obrežju.

Novela. Poljski spisal H. Sienkiewicz. Poslovenil Podravska.

IV.

Ona je še pred promeno obedne toalete pozvala Kresoviča na račun in učinila je to z neko radovednostjo v duši, češ kakšen bo neki njun sloves? V svojem življenju je že videla toliko povprečnih, kakor od enega krojača po enem vzoru prikojenih ljudi, da jo je ta mladi človek zanimal že dalje časa; sedaj pa, ko bi imel črez trenutek z razdr-tim srcem oditi, jel jo je še bolj zanimati. Bila je gotova, da se njegova strast pojavi na ta ali oni način ter imela celó nekake želje, naj bi se pojavila, objubujoča si ne povsem odkritosrečno, vkrotiti to strast z enim pogledom ali besedo, ko bi žugala pre-koračiti določeno mejo.

Toda Kresovič je ustopil hladno, z li-cem poprej zlokobnim nego zaljubljenim. — Gospa Elzenova, pogledavši ga, si je mislila,

vsem baviti z dvema stvarmi. Najprej o predlogih Mladočehov za podpiranje njihove taktike in potem se svojim razmerjem do vlade. Glede družega vprašanja se mu sodba ne vidi težka, kajti dr. Koerber ni ničesar storil, da bi pridobil Jugoslovane, namreč se dozdeva, da mu niti ni leželo na njih.

Težavnejša pa se mu vidi odločitev glede sodelovanja s Čehi. On se boji, da bodo Čehi preveč zahtevali in pa stvari, ki bi utegnile škodovati nam. Kajti med Čehi in Jugoslovani so celo programatične razlike, in zahvaliti da je le skromnosti in nesebičnosti Jugoslovanov, da se te razlike niso kazale očitno. Za sedaj da veže Čehi in Jugoslovane le skupno nasprotstvo proti vladi. Ali, ako se hoče, da ta skupni interes dovede do skupnosti v boju, morajo se poprej določiti pogoji za delavno solidarnost, to je, taktike določiti tako da bo odgovarjala interesom od obeh strani. Taktika da se se sme določiti samo po eni strani, ki jo potem diktira drugi. Vendar pa je uverjen, da bo odločitev taka, da bo ustrezno potrebam Jugoslovanov.

Predmet je važen in aktuelen v visoki meri. Zato si dovolimo jutri nekoliko svojih pripomb.

Ministerstvo Khuen — padlo!

Hitro je odgospodaril. Danes je grof Khuen priobčil obema zbornicama, da je min. podalo svojo ostavko. A cesar pretrže svoje letovišče v Iachlu in se 12. t. m. povrne na Dunaj. Je to sigurno znamenje, da je demisija že vsprejeta.

Sedaj ga imate tu grofa Khuena v vsej nagoti: dokler je mogel na Hrvatskem vladati s krutim nasiljem in dušenjem vsake svobode, je bil pač velik providenciozelen <državnik>, a na opolzlih tleh madjarskih, kjer bi se bil moral spretno gibati na gladkem parlamentarnem parketu, je začel omahovati že o prvih poskusih in je bilo vse njegovo 6 tedensko vladanje le omahovanje od neuspaha do neuspaha, od nerodnosti do nerodnosti, do — pada.

V pogajanjih s Košutovo stranko se je pokazal popolnega slepega. S tem, da je pridobil par oseb, je menil, da je pridobil stranko, a potem je operiral tako nesrečno, da so oni, katere je menil, da jih je pridobil, slednjič zopet stopili na čelo opoziciji proti njemu! Nikdar še ni imel kak ogrski državnik tako dalekosežnih poblastil, kakor jih je dobil Khuen, da bi potolažil opozicijo. A nikdar še ni noben ogrski državnik tudi če je prihajal s prazno roko, zaključil s takim fenomenalnim neuspehom, kakor se je zgodilo z grofom Khuenom.

Niti enega samega čina ne more zabeležiti njegova vlada, ki bi jej zgotovljal malo ugodnejši spomin in govoril za milejo sodbo. Edina sled, ki se bo vlekla za Khuenovim ministrom, bo — poskus korumpiranja parlamenta!!

Padec njegov je torej sramoten. To je maščevanje za vse ono, kar je pretrpel hrvatski narod pod Khuen-Hedevarjevo kruto roko!

Pojutrajšim se povrne cesar na Dunaj in s tem se prične delo za rešenje krize. Delo ne bo lahko in splošno mnenje je, da bo zahtevalo precej časa. Pozvani bodo pred monarha razni možje, bodi že, da bo cesar hotel čuti njihovo mnenje, bodi, da prihajajo v poštev da prevzamejo težko nalogo popravljanja, kar je temeljito in neznansko pokvaril grof Khuen. Ali, naj prevzame to nalogo Peter ali Pavel, na tem ni dvomiti, da store na Dunaju korak nazaj pred madjarskim šovinizmom.

Prokletstvo storjenega greha — deluje dalje!

Ustaja v Macedoniji. Iz Macedonije

došla je zopet senzacionalna vest. Neki turški vojak je umoril ruskega konzula v Monastiru, Rostkovskega. Ta je že drugi ruski konzul, ki je bil umorjen po roki turškega vojaka. Našim čitateljem bo gotovo še v živem spominu umor ruskega konzula v Mitrovici, Šterbine, po turškem vojaku Ibrahimu. Takrat je ves politični svet pričakoval, da bo umor imel velike posledice, a na splošno iznenadenje je ruski car takrat celo pomilostil na smrt obojenega Ibrahima.

Radovedni smo res, da li bo Rusija mirno utaknila v žep tudi to drugo krvavo žaljenje njenega ugleda po Turčiji, ali pa se po tem slučaju pojavijo one posledice, ki so se pričakovale po umoru konzula Šterbine.

O umoru konzula Rostkovskega javlja se sledeče:

V soboto zjutraj po dal se je ruski konzul Rostkovsky v Monastiru iz tega mesta v bližnji bukovarski samostan, odkoder se je povrnil v mesto ob 9. uri in pol zjutraj. Ob uhođu v Monastir je Rostkovsky zapazil, da ga je tamkaj na straži stoječi turški vojak izvalno gledal. Stopil je vsled tega k njemu in ga vprašal, zakaj da ga ni pozdravil. — Mesta vsakega odgovora je turški vojak ustrelil na konzula, kateri se je takoj zgrudil na tla.

Tudi ta slučaj izrabljajo židovski listi v svoje turkofilske namene. Dunajska Židinja »Neue Freie Presse« meni namreč, da ta slučaj dokazuje, da je bil umorjeni konzul voditelj vse sedanje macedonske ustaje.

Na ta način hoče Židinja indirektno opravičevati postopanje Turčije, ki je po svojem vojaku dala umoriti konzula Rostkovskega.

Kakor navadno, tako je tudi tukajravno nasprotno res, od onega, kar trdi židovski list.

Turčija je namreč par dni pred umorom ruskega konzula razširila vest, da je bil isti pravi voditelj macedonske ustaje in to samo zato, da bo mogla sedaj opravičevati pred svetom že poprej določeni umor konzula Rostkovskega, kateri jej je bil na poti, ker je Turčiji preveč gledal na prste o njenem neizvrševanju obljubljenih reform.

Vest o umoru konzula Rostkovskega je v Sredu povzročila silno razburjenje.

Beligranski list »Albanija« trdi, da se tudi v Stari Srbiji že pripravljajo ustaja in da srbska vojska nestrpno pričakuje migljava kralja Petra, da poteče na pomoč bratom v Stari Srbiji in da tako pripomore k zopetni ustanovitvi nekdanje Velike Srbije. List izjavlja nadalje, da srbski narod prisili evropsko diplomacijo do intervencije v prilog zatiranim Slovanom v Turčiji.

Vesti, ki prihajajo iz Macedonije, poročajo o mnogih spopadih in poiganjih. — Ustaške čete naraščajo vedno bolj in se je ustaško gibanje razširilo tudi že na solunski vilajet.

Kronanje Pija X. Včeraj se je v baziliki Sv. Petra v Rimu vršilo slovesno kronanje novega papeža Pija X. V cerkvi je bilo kakih 50.000 ljudij. Na trgu Sv. Petra so skrbele za red ital. kraljeve čete, v cerkvi samej pa papeževi vojaki. V posebnej loži je prisustvoval kronanju ves diplomatski kor. Razun tega je bilo v drugih ložah mnogo visokega plemstva in drugih odličnjakov, med temi je bil tudi general Pianciani. Papež je ob 8½ zjutraj prišel peš pod obok cerkve Sv. Petra, kjer je bil postavljen prestol. Ko je Pij X. sel na prestol imel je nanj nagovor kardinal Rampolla; na to so členi kapitelja in drugi vaticanski svečeniki poljubili papežu nogo.

Pij X. je potem sel v nosilnico in bil prenešen v baziliko, kjer ga je množica s ploskanjem burno pozdravljala. Ko je množici podelil blagoslov, se je preoblekel v pontifikalno obleko in daroval mašo. Pred pričetkom maše vršile so se predpisane ceremonije in je kardinal Rampolla prvi izkazal papežu udanost in pokorščino s tem, da mu mu je poljubil nogo.

Maša je končala 10 minut pred eno uro popoldne. Po maši vršilo se je kronanje Pija X. Novemu papežu je posadil »tiar« (papežovo krono) na glavo kardinal Maechi. Slavnost je končala ob 1. uri in 5 min. popoldne.

Tržaške vesti.

Namestnik grof Goëss je odpotoval včeraj na ogledovanje v Tolmin in Bovec; potem si ogleda dela v predorih pri Podbrdu.

Bajčev slučaj. V pokojnemu višjemu računskemu svetniku finančnega ravnateljstva, gosp. Štefanu Bajcu, podeljen je naslov računarskega ravnatelja. To odlikovanje, podeljeno gospodu Bajcu sedaj, ko so vsi tržaški časopisi najstrožje obsojali njegovo predčasno upokojenje, je najboljši dokaz, da je finančno ravnateljstvo samo prepričano, da se je g. Bajcu dogodila najhujša krivica, ko se ga je predčasno in — ker je mož še popolnoma čel in krepak — brezpotrebno postavilo v pokoj samo v to, da se je napravil prostor nemškemu usiljenju.

»Rdeči prapor« je v svoji zadnji številki posvetil »Edinosti« svojo pažajo v posebni meri in je bil slednjič toli ljubeznjiv, da je sadil cvetje na — grob našega lista.

Mi se z glasilom slovenske socijalne de-

mokracije nočemo prepirati na dalje in mernimo marveč: počakajmo le in kdor bo živel, bo videl. Ali v tolažbo nam je staro izkušstvo, da včasih ravno oni, čegar smrt se najglasneje razglašala — najdalje živi. In na to stran pa ravno vodstvo slovenske socijalne demokracije ni brez izkustva. Kakor danes, se je prorokovala bližnja naša smrt že pred mnogimi leti. Danes se zopet napoveduje bližnja naša smrt, po čemer bi bilo soditi, da — še živimo!! Eh, prorokovanje je postalo dandanes slab »meštir«. Tudi pri »Rd. praporju« utegnejo priti polagoma do tega spoznanja.

Na par očitanj v »Rdečem praporju« moramo vendar nekoliko reagirati.

Očita nam, da smo se zvezali z »lopovom Camberjem«.

Na kaj opira »Rdeči prapor« to trditev? Morda na dejstvo, da je naša stranka o zadnjih volitvah — torej v resnih trenutkih — odklonila vsako identificiranje z ljudmi, katerim je služil Camberj!

Fakt pa, da o katerem vprašanju tržaškem sodba naša slučajno soglašala s sodbo v »Sole«, ni še nikakor dokaz, da smo zavezniki Camberjevi. Komunalni zistem v Trstu je zgrešen, uprava skrajno neracionalna. To je nepobitno dejstvo, to je naše prepričanje. Mari pa naj tajimo to resnico in zatajimo svoje prepričanje edino zato, ker tudi Camber slučajno isto trdi?! Po tem takem bi mi mogli trditi, da je »Rdeči prapor« zaveznik kranjskih liberalcev in klerikalcev ob enem, ker se slučajno popolnoma strinja z obojnimi, v tem: da je »Edinost« ničvreden list!!

Po vsej pravici bi se »Rdeči prapor« razjeklil na nas, ako bi mu mi, ker z liberalci in klerikalci enako sodi o našem listu, očitali, da je zaveznik liberalcev in klerikalcev ob enem, da torej nima prepričanja!

Očita nam tudi, da se vežemo z antisemitizmom. Mi smo s prvega, ko se je pojavil krščanski socijalizem, simpatizovali z njim. Ali naš antisemitizem je bil zgolj gospodarski, ker vidimo, kako Židje ubijajo ljudstvo ekonomično se svojo prakso v gospodarskem življenju in izlasti v trgovini; ker vidimo, da so Židje v prvi vrsti znesli v gospodarsko življenje običaje, ki so nezdružljivi z moralno, in ker vidimo, da ravno Židje reprezentirajo v prvi vrsti tisti kapitalizem, proti kateremu bi se moralo v prvi vrsti obračati vse socijalno gibanje in bi se morali široki sloji organizirati v mogočen odpor.

To je tudi vzrok, da se nam gabi krik Židov in žnjimi zvezanih listov radi dogodkov v Kišenevu. Mi smo citirali vir, ki je vzvišen nad vsaki sum, da bi bil pristranski Rusiji v prilog, ker je bil nemški vir: »Preussische Zeitung«, ki je pojasnila vzroke, zakaj je prišlo v Kišenevu do onih groznih dogodkov!! Mi nismo hvallili dejanj kiševskih, pač pa zahtevamo, naj se postopa pravično, naj se ne sodi enostransko, naj se ne oboja slepo le krščansko prebivalstvo, Židje pa slika kakor same nedolžne mučenike. A nemški državnik v pruskem listu je dokazal s konkretnimi podatki, da so Židje sami izzvali ono toli krotko ljudstvo, ker so mu zistematično srkali kri iz žil in je gnali v obup. Kdor je pravičen, ne bo gledal le grdih posledic, ampak bo uvaževal še velike grše vzroke, ki so bili v Kišenevu izključno na strani Židov!!

Toliko v odgovor na očitanje, da branimo ruske krutosti, ker smo postali antisemitje.

Takovi antisemitje, kakor gori označeno, smo bili mi že davno popred, nego je izhajal »Sole« in njegov prednik »Avanti« in je torej absurdno, ako se govori, kakor da se mi dajemo nekako vleči od Camberja.

Z antisemitizmom, kakor politično stranko, pa ne simpatiziramo, marveč mu nasprotujemo. Če je »Rdeči prapor« lojalna, mora priznati, da vsaki hip prinašamo ostre izjave proti slovenskim in še posebno nemškim in italijanskim antisemitom! In to je le dosledno z našega narodnega stališča, ker nemški in laški krščanski socijalisti niso nič manj naši narodni nasprotniki, nego druge nemške oziroma laške skupine.

Dalje nam očita »Rdeči prapor«, da se bojimo pisati proti nekemu nemoralnemu duhovniku v Rojanu. Na to konstatujemo, da vemo iz dobrega vira, da je v prvi vrsti zaslug dvakratnega poziva v »Edinosti«, da se je dogodek prijavil dalje, in konstatujemo, da smo mi priobčili prvi poziv potem, ko se je skušalo posredovati pri nas, da bi molčali. Na podlagi poziva v »Edinosti« je začelo

redarstvo preiskovati in na škofiji so tudi izjavili, da so še le iz »Edinosti« izvedeli o stvari. Sedaj je stvar v preiskavi. S tem smo za sedaj storili svojo dolžnost. Čim bo potreba, jo bomo vršili dalje. Nikdo pa naj ne pričakuje od nas — ker bo zastoj pričakoval — da bi predale tega lista prepuščali za — pornografijo, ali če hočete, da povemo po domače: za svinjarije!

O shodu v Rojanu pa nismo poročali zato, ker je bil (po sklepu sklicateljev) namenjen le župljanom in ne za javnost in zato tudi niso sklicatelji sami želeli, da bi prišel kdo od narodnih voditeljev.

Še eno očitanje nam je podkadir »Rd. prapor«. Piše namreč: »Ta lopov — Camberjev »Sole« — je dobival zadnje čase od gotovih poštinih uradnikov privatna pisma in brzojave. Vsi tržaški listi se zgražajo nad to infamijo. Le tetka »Edinost« smatra potrebnim pričeti boj za — Camberja.«

Koliko se mi borimo za Camberja, smo že povedali in vedo naši čitatelji iz lista samega. Kar se dostaje onih brzojavk in pisem, smo mi pozive lovali pri raznih straneh in smo prejemale pojasnile, ki se niso vjemala, in je razvidno, da se daje dvomiti glede krivde dotičnega laškega uradnika: vsled tega smo smatrali za postulat pravičnosti, da se ne pridružimo gonji proti nekemu uradniku, dokler obstoji dvom glede čina samega in mere krivde dotičnika. Izlasti povdarjajo, da o kakih pisemih listom ni nič znano, marveč gre le za par brzojavk. Previdnost na naši strani je tem potrebnejša, ker vemo predobro, da je gonilna moč tej gonji le strankarska strast, ker vemo, da te gonje ne vodi gnus na dogodivši se infamiji, ampak le dejstvo, da se je infamija dogodila ravno »Sole«-u v prilog.

Da se je to dogodilo na korist kakemu drugemu listu, tisti »vsi tržaški listi«, na katere se sklicuje »Rdeči prapor«, bi molčali kakor grob, kakor molče na tem, da se »Piccolo« izdajajo uradne tajnosti z vseh tržaških oblasti, začenši s škofijskim ordinarijatom, preko redarstva in tudi do — poštinih uradov.

Mi smo imeli že mnogokrat priliko, da smo konstatirali slučaje, ko je »Piccolo« prinašal stvari z raznih državnih uradov, ki so bile ali bi morale ostati uradne tajnosti, in katere je torej »Piccolo« mogel dobiti le inkorektnim in nedovoljenim potom od tega ali onega uradnika. Mi vemo in smo tudi že mnogokrat konstatirali, kake prednosti uživa »Piccolo« na vseh uradih s pomočjo izvestnih uradnikov, a niti eden tistih »vseh tržaških listov« se ni zgražal na tem in »Rdeči prapor« tudi ne!

Nekorektnost, ali — če hočete — infamija pa je vedno ista, naj se je pa že zgodila »Sole«-ju ali »Piccolo« na korist. Mi vsaj ne pripoznavamo, da bi imel »Piccolo« kakov privilegij do — infamij.

Občni zbor možke podružnice družbe sv. Cirila in Metodija. Predsednik podružnice dr. Josip Abram je iskrenimi besedami pozdravil zborovalce in je pozval podružničnega tajnika, g. Antea Stembergerja, naj prečita svoje poročilo.

To lepo poročilo smo že priobčili doslovnno v številki od minolega ponedeljka in pridodajemo danes le, da je bilo isto vsprejeto velikim in splošnim odobravanjem.

Tajniku je sledil blagajnik, gospod Simon Skrinjar, se svojim poročilom. Iz tega poročila posnemljemo:

Dohodki podružnice v minolem letu so bili:

Preostanek koncem decembra 1901 je znašal 3.163.44 K. Glavno vodstvo v Ljubljani je doposlalo 11.925.55 K, članarina 210 K, ciril-metodijski dar 508.80 K, razni darovi med letom 834.09 K, odškodnina za točarino na šolskem vrtu 120 K. Skupaj 16.761.88 K.

Stroški pa: plače, nagrade in stanarina učitelstvu 11.538.55 K, plača šolskemu slugi 480 K, za vzdrževanje in poprave v šolskem posloplju 241.72 K, za nakup in popravo šolske oprave 771.78 K, šolske potrebščine 301 K, najemnina vrta 1234.60 K, tiskovine in poština 265.27 K. Skupaj 13.721.92 stot.

Prebitok koncem decembra 1902 je znašal torej 3.039 K 96 st.

Z dobro polovico tega prebitka so se pokrili stroški za sezidanje šolske sobe za 5. razred dekliške šole. Ostanek, in kar se nabere v tekočem letu, uporabi se za napravo

5. razreda na deški šoli, kar pa bo zadostovalo komaj za pokritje ene četrtine stroškov razvidnih iz preudarka. — Kako se pokrije ostali primankljaj, ostaja nam za sedaj — uganka! A radi tega ne smemo obupavati, ampak trkati moramo na rodoljubna srca v občini.

Zborovalec dr. Gregorin je izrazil svoje začudenje, da je izkazane tako malo članarine, oziroma, da je število členov podružnice tako nezadostno, ko bi jih bilo lahko vsaj 500.

Govornik je menil, da bi bilo morda umestno, da bi se objavil v »Edinosti« ime-nik vseh plačujočih členov, kar bi po njegovem mnenju lepo služilo vsakemu za agitacijo v pridobivanje novih članov.

Predlog dra. Gregorina je bil vsprejet, a so se v tozadavni debati stavili še drugi nasveti. Tako na pr. se je nasvetovalo, naj bi šolsko vodstvo pri sv. Jakobu vplivalo navseone stariše, ki imajo otroke v šoli, naj s kažejo hvaležnost družbi vsaj stem, da postanejo vsi nje člani. Zbor se je izjavil v tem zmislu, da siliti ni možno nikogar, ali opozarjati se more stariše na njihovo moralno dolžnost nasproti družbi. Dalje je zbor razpravljajl še o raznih stvarih, ki se tičejo šole in družbe, izlasti glede nabavljanja šolskih potrebščin.

Predsednik je izjavil, da se izražene želje jemljejo na znanje, da jih bo prihodnji odbor mogel upoštevati.

Ob točki »volitev novega odbora« se je oglasil zborovalec g. Jakob Perhavec s predlogom, naj se dosedanji odbor zopet izvoli z vsaklikom. Ta predlog je bil vsprejet soglasno in ob splošnem odobravanju. Odbor podružnice bo torej tudi v bodoče sestavljen tako le: predsednik: dr. Josip Abram, odbor-niki: Ante Stemberger, Josip Gregorič, Simon Skrinjar in Luka Seržin.

Po predlogu enega zborovalcev je zbor izrekel toplo zahvalo bivšemu odboru na njega dosedanjem požrtvovalnem delovanju in je zaprosil istega, naj tudi v bodoče istotako posveča svojo skrb družbi in naši šoli.

Izrekli primerno zahvalo in obljubo je predsednik dr. Abram zaključil zborovanje.

Včerajšnji dan je bil zopet eden od tistih, katere moremo zabeležiti največim zadovoljenjem v zgodovini življenja naše okolice. Lepa sestanka smo imeli v II. in I. okraju: v Lonjerju in pri sv. Mariji Magdaleni zgornji. Izlasti nas je razveselila ogromna udeležba v tem poslednjem kraju, ki je bil dosedaj med črno zapramovanimi točkami naše okolice.

Kaj več jutri.

Obletnica. Dne 15. t. m. bo naše »Delavsko podporno društvo« slavilo 21-obljetnico blagoslovljena društvene zastave. Za nas tržaške Slovence je ta obletnica nekaj vele-pomembnega — tradicionalnega. Ob priliki te obletnice se navadno zbiramo v ogromnem številu, da potem ponosno korakamo pod to narodno trobojnico po tržaških ulicah, tja do cerkve sv. Antona novega in nazaj v društvene prostore.

Posebno zjutranja slavnost je za nas pomenljiva tem bolj, ker imamo mi tržaški Slovence edino to priliko, ko se moremo pokazati javno na ulici in to pod okriljem naše narodne zastave. To pa naše ljudstvo tudi uvszuje.

Dokaz, da znamo ceniti to mrvico svobode, je jasen, ker se obhoda iz društva v cerkev in nazaj udeležuje vsako leto večje število našega narodnega delavstva.

Prihodajo sobot bo torej oni dan, ko se že na vse zgodaj zberemo v ulicici Molin piccolo ter spremimo od tu ono lepo zastavo, pod katere okriljem se je zbudilo in ohranilo na tisoče našega ljudstva.

Na tem slavnostnem obhodu pa ne sodelujejo samo člani »Delavskega podp. društva« — ne: pod zastavo tega vrllega delavskega društva se na omenjeni dan zbira celo morje Slovencev in Slovanov iz mesta in okolice.

Ta slavnost je torej slavnost vseh tržaških Slovanov brez izjeme.

Ker časi, v katerih živimo, postajajo vedno bolj resni, pričakujemo, da se naše ljudstvo tudi letos odzove povabilu in pri-hiti v velikem številu na sobotno zjutranjo in tudi na popoldansko slavnost.

Na popoldansko slavnost, ki se bo vršila na vrtu naše šole pri sv. Jakobu, smo dolžni priti, ker je to edina slavnost, ki jo prireja »Delavsko podporno društvo«, od kar so tržaški Židje in Lahoni preprečili prire-

janje velikega tradicionalnega vsakoletnega plesa. Dolžni smo temveč, ker se iz čistega dobička te slavnosti delo mesečne podpore revnim udovam in za delo nesposobnim delavcem.

Kedor kaj žrtvuje za to slavnost, je storil to v najblažji namen, ker s tem pomaga revnim trpinom.

Pričakovati je torej, da bo zjutraj in popoldne ta velepomembna slavnost obiskana po vseh onih, ki se čutijo narodno zavedne. Delavec.

Splošno delavsko pevsko društvo v Trstu, priredi ob priliki svoje prve obletnice veliko slavnost s petjem, godbo in plesom, ki se bo vršila v nedeljo, 16. avgusta 1903. v prostorih delavskega doma v ulici Boschetto 3, II. nadstr. Začetek ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer. Vstopnina 20 kr. za osebo. Otroci ne plačajo ustopnine.

Štrajk zidarjev? Ker na gradnji neke nove hiše v ulici Torrente nekaj italijanskih podkonikov dela na kontrakt, kar je v nasprotstvu z obstoječim pravilnikom, je danes del zidarjev stopil v štrajk in je delal na to, da bi vsi ustavili delo. Tako je na pr. prišla gruča delavcev pred gradnjo »Narodnega doma« zahtevati, naj se delo ustavi. Zidarji na gradnji »Narodnega doma« pa so odklonili to zahtevo, češ naj se stvar prej prijavi redarstvu. Kakor čujemo, je res šla deputacija delavcev na radarstvo, kjer so baje dobili zagotovilo, da ta oblast poseže vmes.

Odmevi rodbinske tragedije. Kakor smo svoječasno poročali, dogodila se je dne 2. julija zvečer v Nappovi vili v ulici Fabio Severo velika nesreča. Nappov kočijaž Fran Bambič je namreč ustrelil na Viljelma Barigellija, ki je bil tudi v službi kakor kočijaž gospoda Nappa in sicer radi tega, ker sta si bila Bambič in Barigelli nasprotna prvič radi službe in drugič radi tega, ker je Barigelli ljubimkoval z Bambičevim hčerjo, kar pa Bambiču ni bilo po volji. Ko je Bambič ustrelil na Barigellija, ustrelil je potem samega sebe in kmalu na to umrl, dočim so Barigellija prenesli v bolnišnico. Barigelliju se je potem stanje vedno boljšalo in v soboto je izšel skoraj popolnoma zdrav iz bolnišnice.

Težka nesreča. V soboto zjutraj je Ant. Cijak v kamenolomu Leopolda Mauronerja v Kadinu zgubil življenje. Padel mu je namreč na glavo precej težak kamen, ki ga je podrl na tla. O padeu si je Cijak vrhu tega še prizadel rano na levem očesu. Delavci Josip Pečar, Ivan Petarou, Josip Harej in njih načelnik Mihael Skilan, ki so bili pri-če tej nesreči so Cijaka dvignili in ga prenesli v pisarno kamenolomu. Po poti je še ranjenec zatrjeval, da ni nič hudega a je kmalu potem, ko so ga prinesli v pisarno umrl in sicer še prej, predno je prišel tja zdravnik, katerega so telefonično pozvali se zdravniške postaje.

Kmalu po dogodivšji se nesreči prišla je k mrliču njegova vdova, katera je izprosil da so truplo prenesli na njegovo stanovanje v Lonjer. Cijak je bil star 45 let.

Električna sila za drugo železnično zvezo s Trstom. Železniško ministerstvo je nekatere interesirane zavode povabilo, naj do 1. oktobra t. l. predlože vladi načrte glede uporabe električne sile na gradečej se železničnej progji Celovec-Beljak-Trst.

Stroji bi morali biti dveh vrst in sicer ena vrst za osebne in brzovlake in druga vrst za tovorne vlake. Soča bi lahko dajala 14000 konjskih sil. Dotični zavod ob Soči moral bi biti zgrajen tekom dveh in pol let. Železniški minister Wittek da je navdušen zastopnik te ideje.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 21.1, ob 2. uri popoldne 28.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.0 — Danes plima ob 10.57 predp. in ob 9.48 pop.; oseka ob 4.18 predpoludne in ob 4.5 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

Naše in italijanske občine v Istri. Kje je korupcija?! Primorska vlada, katere pota so, kakor znano, nepreračunljiva, je vsled odstopa župana Jenka v Podgradu razpustila tudi tamošnji občinski zastop.

To okolnost je porabil »Piccolo« v to, da je ščuval vlado, naj začne »drugače« postopati nasproti hrvatskim in slovenskim občinam. Ni težko uganiti, kaj si želi »Piccolo«. On želi, da bi naša vlada začela še huje preganjati naše občine in šikanirati župane in občinske zastope. Da bi pa podprito svojo nečuvno zahtevo, piše, kakor da v vseh naših občinskih vlada najhuja korupcija.

To je nesramna kleveta. Tem drzneja, ker je notorično, da so ravno Italijani najslabjeji administratorji. O tem pričra velika večina občin, ki so v italijanskih rokah. Kaj se je godilo v Miljah, kaj se je godilo v Motovunu, kjer so požrli tisoče in tisoče obče. imetja, kaj se je godilo že v Rovinju?! V Boljuncu, dokler je bil v italijanskih rokah je bila uprav turška uprava. In kaj se je zgodilo na deželni upravi istrski? Kaka uprava je bila to, da je mogel deželni blagajnik — Rovigo se je menda pisal — ukrasti siromašni deželi nič manje nego 80000 gld.?! Pa čemu bi navajali nadaljnje izgleda, ko stoji dejstvo, da je bilo pred par leti glasilo istrskega deželnega odbora samo (L' Istria), ki se je čutilo slednjič primorano, da je povzdignilo svarilen glas v posebnem članku, v katerem je konstatovalo grozno goilav na upravah ital. občin in je rotilo, naj se hiti z reformami, ker sicer da bo katastrofa neizogibna.

In vspricho tavih dejstev imajo laški listi še drzno čelo, da zovejo vlado na ostreje postopanje proti — slovenskim in hrvatskim občinam!!

Da, tudi mi zahtevamo, naj naša vlada enkrat spremeni svoje postopanje nasproti našim občinam toda ne v tisti smeri, kakor zahteva »Piccolo«, ampak v smeri večje dobrohotnosti in zaščite pred šikanami od strani deželnega odbora istrskega. Vlada naj začne enkrat uporabljati svojo moč v to, da ne bo dež. odbor brez vsacega razloga spravljal naše občine v zadrege s tem, da jim ne rešuje predloženih proračunov, da jim zgolj na zlobne proteste laških podrepic zistira najkoristnejše sklepe, da županom brez vsacega razloga nalaga globe itd. itd.

Če prihaja tu pa tam katera naših občin v zadrege, je to navadno le vsled nedobrotnosti in ovir od strani oblasti!

Dajte enkrat, da bodo naše občine uživale res občinsko avtonomijo, da se bodo mogle svobodno razvijati in urejati gospodarstvo, o čemer naj jim po svoji dolžnosti, razne oblasti gredo na roko; a na drugi strani naj se že enkrat začne strogo postopati tam, kjer je res Avgijev hlev: pa bo še le prav evidentno, kjer so bolji in vestaeji administratorji!!

Z ogorčenjem zavračamo torej nesramno zahtevo »Piccolo«, da bi naše občine, ki itak že trpe pod skrajno strogostjo, prišle še pod huji nož, dočim naj bi upravitelji laških občin svobodno dalje administrirali načinom, katerega je najhuje obsodila celo »Istria«!

× **Bovec — pogorel!** V soboto zvečer že nam je došla vest, da je prijazni naš Bovec zadela huda nesreča: da Bovec gori! Vendar pa nismo mislili, da nam bo govorniki o grozni katastrofi. Pozneje vesti ne dopuščajo nikakega dvoma, da je nesreča zadobila strešne dimenzije. Došla nam uradna vest pravi, da je zgorelo 70 hiš, mej temi: cerkev, občinska hiša, kapelanija, šola za pletenje čipk in ubožna hiša. Nad 50 rodbin da je brez strehe. Uničeni so tudi ves pridelek živina in vse pohištvo. Tudi ena oseba je ponesrečila.

Tako slika nesrečo uradno sporočilo. Ali ker ne dodaje nič, da je ogenj že udušen, nas vznemirja bojazen, da je nesreča še huja, kakor jo slikajo govornice na podlagi zasebnih sporočil.

Pravim strahom pričakujemo nadaljnjih poročil. Ubogo ljudstvo! To morajo biti na tem ogromnem pozorišču prizori, da pretresajo dušo. Prva misel mora biti seveda sedaj, da se ona, ki so prišli ob vsem, reši najhujega pomanjkanja in obupa. Državne in deželne oblasti naj nemudoma ukrenejo potrebno.

Vesti iz Kranjske.

* **Vojaške vaje na Kranjskem.** — Pešpolk štev. 27. ima 11. t. m. vaje okolu Velikih Lašč. Dne 13. t. m. pride polk za štiri dni v Ljubljano. Na Rakeku je pešpolk štev. 87., ki pride preko Logatea in Vrhnike v Ljubljano, kje bo 12. in 13. t. m. Pešpolk štev. 97. je bil v soboto in nedeljo na Vrhniki in je prišel danes v Ljubljano, kjer ostane tri dni.

Brzovjavna poročila.

Atentat na francoskega ministerskega predsednika.

MARZELJ 9. (B.) Neki Italijan, imenom Piccolo, je dvakrat ustrelil iz revolverja na ministerskega predsednika Combes-a, ki se mudi tu radi učiteljskega kongresa. Poškodovan ni bil nihče. Napadalec so zaprli.

Gibanje v Kljevu.

KIJEV 10. (B) Večine pekara ostanejo zaprte, ker so delavci stopili v štrajk. Po ulicah krožijo kozaki in pešci. Izdana so stroge odredbe proti zbiranju delavcev. Gestilne so zaprte.

Povodom volitve papeža.

ISCHL 9. (B.) Povodom izvršene volitve papeža je daroval danes škof dr. Lavrencij Mayer pontifikalno mašo z zahvalno pesmijo. Navzoči so bili tudi cesar in nadvojvode.

C. kr. vojna mornarica.

MALI LOŠINJ 9. (B.) Poletna eskadro je priplula včeraj semkaj in ostane tu le mala časa.

Cesar na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 10. (B.) »Budapester Correspondenz« javlja, da pride cesar. koncem tega tedna v Gödöllö, kjer ostane do rešitve krize.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 9. (B.) Včerajšnja priobčjenja Porte avstro-ogrskemu in ruskemu poslaniku pripovedujejo, da so bili dne 3. t. m. porušeni od ustašev brzovjavna črta Ohrida-Monastir in 4 mostovi.

Za nošenje orožja zmožno prebivalstvo je zbežalo v gorovje, kjer se je pripravilo ustašem.

V Siroli je bil 2 in pol uren boj z ustaši. 46 njih je bilo ubitih, ostali so zbežali, zažgavši selo. V Djirdje so ustaši obkolili 200 vojakov. Mohamedanci se niso udeleževali boja z ustaši.

Loterijske številke, izrebane dne 8. avgusta:

Trst	84	67	46	7	49
Linc	17	10	20	65	51

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batil nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Svoji k svojim! X
X ZALOGA X
X pohištva X
X dobro poznane X
X tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan) X
X vpisane zadruge z omejenim poročtvom X
X prej Anton Černigoj X
X Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) X
X št. 1. hiša Marenzi. X
X Največja tovarna pohištva primorske dežele. X
X Solidnost zamčena, kajti les se osušil X
X v to našlče pripravljenih prostorih s tem X
X peratura 60 stopinj. — Najbolj udobna, me X
X dernal sestav. Konkurenčna cena. X
X Album pohištva brezplačno. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Naznanilo.

Podpisani naznanja cenj. občinstvu, da sem cene olja znižal in sicer prodajam:

Olje za luč	liter po 28 nvč.
Jedilno olje	> 34 >
> > bolje	> 36 >
> > najfineje II.	> 40 >
> > I.	> 44 >
Namizno olje	> 48 >
> > bolje	> 52 >
> > iz Zeneve	> 48 >
> > iz Bari	> 48 >
> > iz Aixa	> 60 >
> > iz Nice	> 68 >
Milo za kubnjo	od 18—22 nvč.
> > pranje	> 26—30 >

Velik izbor toaletnih mil, škroba, sveč, kisa, voščila, vžgalice, šode in drugih potrebščin za perice.

Posilja tudi na deželo po pošti ali železnici od 5 klg. naprej.

V zmislu gesla: **Svoji k svojim!** se priporoča

IVAN MILLONIG

Trst, Trg Barriera vecchia št. 2.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko ne bera druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslojja in premičine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in občnokoristne namene.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svojo kavarno „Commercio“ kjer je shajališče Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Urar F. Pertot Trst ulica delle Poste 1, vogal ul. Carintia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenskih ur, regolstorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmernih cenah.

30 malih stanovanj z eno sobo in eno kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadst. od 1-2 in 5-7 pop.

Trgovski pomočnik, spetsarist, 20 let star, vešč zika, išče službo v Trstu ali okolici. Službo na topi lahko takoj ali s 1. septembrom t. l. Posuđbe po slati je pod šifro K. C. poste rest. Zagorje ob Savi.

Prodaja manufakturnega blaga SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Londra“

ulica Poste nuove št. 3. (Brunerjeva hiša)

Izgotovljene obleke za moške, dečke in otroke. Moške obleke od 6.50 do 24 gld.; za dečke od 4 do 12 gld. Jopiči iz snovij od 3 do 8 gld. Hlače iz snovij od 2-4 gld. ravno take iz najfinejše volne od 4.50 do 8 gld. Velik izbor finih površnikov v barvah od 8 do 24 gld. Volnene obleke za otroke od 3-12 let od 2.50 do 9 gld.; isti iz platna od 1 do 5 gld. Haveloki (Loden) za moške, dečke in otroke po zelo zmernih cenah. Hlače od moleškina za delavce (iz lastne predilnice v Korminu). Močne srajce lastnega izdelka po 1.20 gld. Zaloga jopičev Orleans, platna, črnega in barvanega satena za pisarniško osobje.

Bogat izbor snovij za moške obleke toli na meter koli za naročbe po meri, koje se izvrše v slučaju potrebe v 24 urah.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umeđene od 25 in 33 cm, šestvogalne plošče od 20 in 25 cm po K 2.- □m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

Vinske stiskalnice in mastilnice

se bodo letos težko dobile v Trstu pripravljene, vabim torej čast. posestnike naj jih pravičasno naročijo. V moji zalogi si lahko nekatere ogledajo.

Živic i dr.

trgovinska ulica 2, pri trgu vojašnice.

Mesnica

se daje v najem v tržaški okolici, in sicer s klavnico vred. Več se izve v uredništvu tega lista.

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvo v Trstu

in okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugih vrst iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Pašti, makaronom itd.

se pravi slovensko

testenine.

Najboljšim testeninam pa se pravi
Ilirske testenine.

Gospodinje, ne zahtevajte tedaj po prodajalnicah pašte, ampak „Ilirske testenine“, katere se vdobe v škatljah po 1/2 in 1/4 kg.

Rudolf Aleks. Varbinek
zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2. II. nadstropje

(nasproti sladničarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma št. 6. - TRST. - Ulica Caserma št. 6.

(Posredovalci izključeni).

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljšo in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na dežel: v zmislu gesla: **Svoji k svojim!**

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: **Peter Rehar.**

Trst, Corso 28.

G. DOPLICHER

Velika zaloga klobukov in čepic vsake vrste

od gld. 1.50 do 3.50.

Poprave in moderniziranje se izvrši najtočneje.

Alozij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfinejše testenine po jako nizkih cenah, najdajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moko, žito, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno po jako nizki ceni.

FERDO GUŠTINČIČ

klesarski mojster

TRST (via Giuliani II) — BARKOVLEJE (zraven pokopališča)

Izvršuje vsakovrstna in najfineja ornamentalna dela kakor n. pr.: oltarje, spomenike, kipe, poprsja. — Razna dela iz mramorja, cementa in gipsa, kakor tudi slike po fotografiji v vsakovrstnih formatih itd. itd. Več slik je na ogled v Narodnem domu v Barkovljah.

Lastni kamenolom v Petrovici (Repen).

Žage na motor.

Cene po pogodbi in jako nizke.

Priporočuje se slav. slovenskemu občinstvu za obile naročbe udani

Ferdo Guštinčič
klesarski mojster.

Svoji k svojim

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj—Trst.

Železno pohištvo, zrcala iz Belgije. — Podobe v izboru in tapetarija. — Ure, silvalni stroji za dom in obrt po najugodnejših cenah.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu irebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zaplate kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Bor-na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.